

Ўзбекистон – Туркманистон:

ВАҚТ СИНОВИДАН ЎТГАН ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ УФҚЛАРИ

Аввал хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовнинг таклифига биноан Туркманистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов 7 октябрь кунини расмий ташриф билан мамлакатимизга келди.

Ташрифнинг асосий тадбирлари 8 октябрь кунини бўлиб ўтди. Кўксарой қароргоҳида Туркманистон Президентини расмий кутиб олиш маросими бўлди. Олий мартабали меҳмон шарафига фахрий қоровул саф тортди. Ислам Каримов ва Гурбангули Бердимухамедов шоҳсулага кўтарилдилар. Икки мамлакат давлат мадҳиялари янгради. Президентлар фахрий қоровул сафи олдида ўтдилар.

Азалий қўшни ва қардош бўлган ўзбек ва туркман халқлари ўртасидаги муносабатлар мустақиллик йилларида янгича мазмун касб этди. Бугун Ўзбекистон — Туркманистон алоқалари 2007 йилда имзоланган Дўстона муносабатлар ва ҳар томонлама ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш тўғрисидаги давлатларо шартнома асосида изчил тараққий этмоқда.

Мамлакатларимиз ҳамкорлиги ривожига Ислам Каримов билан Гурбангули Бердимухамедовнинг яқин дўстлиги, бир-бирига ҳурмати ва ишончи муҳим ўрин тутмоқда. Икки давлат раҳбарлари мунтазам учрашиб, ўзаро алоқаларни мустаҳкамлаш ва янада кенгайтириш борасида фикр алмашиб келмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов икки томонлама муносабатларни мустаҳкамлаш ҳамда ўзбек ва туркман халқлари ўртасидаги дўстлик ва маданий ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш йўлидаги буюк хизматлари учун Туркманистоннинг Махтумқули номидаги халқаро мукофоти билан тақдирланган. Ўзбек ҳамда туркман халқлари ўртасидаги дўстлик ва яқин қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш, ўзаро манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш борасидаги катта хизматлари учун Туркманистон Президенти Гурбангули Бердимухамедовга Ўзбекистон Республикасининг "Мустақиллик" ордени топширилган.

Ислам Каримов ва Гурбангули Бердимухамедов тор доирадаги музокаралар чоғида мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликнинг бугунги ҳолати ва уни янада ривожлантириш истиқболларини муҳокама этдилар, долзарб минтақавий ва халқаро масалалар юзасидан фикр алмашдилар.

Президентимиз Туркманистон раҳбарининг ушбу ташрифи мамлакатларимиз муносабатлари тарихида муҳим сиёсий воқеа, яхши қўшничиликка асосланган ҳамкорлигимиз изчил ривожланиб бораётганининг даллати эканини таъкидлади.

Туркманистон Президенти давлатимиз раҳбарига таклиф учун миннатдорлик билдириб, мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорлик барча соҳаларда мутасил тараққий этаётганини мамнуният билан қайд этди.

Ўзбекистон билан Туркмани-

тон ўртасидаги муносабатлар ўзаро ишонч, манфаатларни ҳурмат қилиш, халқаро майдонда бир-бирини қўллаб-қувватлаш тамойиллари асосида ривожланмоқда. Глобал ва минтақавий аҳамиятга молик барча долзарб масалалар бўйича томонларнинг позициялари ўхшаш ёки яқиндир. Ўзбекистон Республикасининг ташқи сиёсати давлатларнинг суверен тенглиги, куч ишлатмаслик ёки куч билан таҳдид қилмаслик, чегараларнинг дахлсизлиги, низоларни тинч йўл билан ҳал этиш, бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашмаслик қоидаларига ва халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган бошқа қоидалари ва нормаларига асосланган. Туркманистоннинг ташқи сиёсати бетарафлик, тинчлик-севарлик, яхши қўшничилик тамойилларига қурилган.

Ўзбекистон ва Туркманистон қўшни Афғонистонда тинчлик ва барқарорлик ўрнатилишига салмоқли ҳисса қўшиб келмоқда.

Икки давлат раҳбарлари Афғонистондаги вазият юзасидан фикр алмашар экан, Афғонистонда ҳарбий куч ишлатиш йўли билан тинчлик ўрнатиб бўлмаслигини яна бир бор таъкидладилар. Терроризм, уюшган жиноятчилик, наркотрафик каби таҳдидларга қарши курашиш борасидаги ҳамкорликка доир масалаларни ҳам муҳокама этдилар.

Мамлакатларимиз трансчегаравий дарёлар сувидан фойдаланиш борасида ҳам бир хил ёндашувга эга. Сув-энергетика соҳасига оид масалалар халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган меъёр ва тамойиллари асосида, минтақадаги барча давлатлар манфаатларини ҳисобга олган ҳолда, халқаро ташкилотлар иштирокида кўриб чиқилиши зарурлиги таъкидланди. Трансчегаравий дарёларда йirik гидроэнергетика иншоотлари қуриш масалаларига БМТнинг тегишли конвенциялари талабларига тўла риоя қилган ҳолда ёндашиш лозимлиги қайд этилди.

Давлат раҳбарлари мулоқотни икки мамлакат расмий делегацияларининг кенгайтирилган таркибдаги музокарасида давом эттирдилар. Унда савдо-иқтисодий, сарможий ва маданий ҳамкорликни янада ривожлантиришга оид масалаларга алоҳида эътибор қаратилди.

Мамлакатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми изчил ўсиб бормоқда. Кейинги олти йилда бу кўрсаткич 3 баробар ўсиб, 2014 йил якунига кўра 413 миллион долларни, жорий йилнинг январь-август ойларида 245 миллион долларни ташкил этди. Ўзбекистондан Туркманистонга транспорт воситалари, минерал ўғитлар, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари, қурилиш материаллари, электр ва механика ускуналари, металл буюмлар ва турли соҳадаги хизматлар экспорт қилинади. Туркманистондан юртимизга нефть маҳсулотлари, пропилен полимерлари ва бошқа кимёвий товарлар келтирилади.

Ўзбекистон ва Туркманистоннинг иқтисодий салоҳияти ҳамкорлик қўламини янада кенгайтириш имконини беради. 2012 йилда имзоланган Ўзаро етказиб бериш тўғрисидаги ҳуқуқ-

лараро битим ҳамда 2013-2017 йилларга мўлжалланган Иқтисодий ҳамкорлик тўғрисидаги шартномага мувофиқ ўзаро савдо ҳажмини янада ошириш ва уни диверсификация қилиш бўйича изчил ишлар амалга оширилмоқда.

Ҳуқуматлараро тадбирлар, ишбилармон доиралар ўртасидаги учрашувлар алоқаларни янада ривожлантиришга хизмат қилмоқда. Хусусан, жорий йилнинг август ойида Ашхободда ўтказилган Савдо-иқтисодий, илмий-техникавий ва маданий ҳамкорлик бўйича Ўзбекистон-Туркманистон ҳуқуматлараро комиссияси йиғилиши савдо-иқтисодий алоқалар мустаҳкамлашида яна бир муҳим қадам бўлди.

Транспорт соҳаси ҳамкорлигининг яна бир устувор йўналишидир. Ўзбекистон ҳудуди орқали Туркманистонга, Туркманистон ҳудуди орқали Ўзбекистонга юк ташилади. Мамлакатларимизнинг ўзаро интеграцияланган автомобиль ва темир йўллари учинчи давлатлар учун ҳам транзит вазифасини ўтамоқда. Шу жиҳатдан Президентимиз Ислам Каримов ташаббусининг амалий ифодаси бўлган Ўзбекистон — Туркманистон — Эрон — Умон янги халқаро транспорт-коммуникация коридорини барпо этиш бўйича 2011 йили имзоланган битим геостратегик аҳамиятга эгадир.

Ўзбекистон ҳам, Туркманистон ҳам углеводород ресурсларига бой. Уларни экспорт қилиш ўзаро мувофиқ ҳаракат қилишни талаб этади. Ана шундай яқин ҳамкорлик мамлакатларимиз учун энергетика йўналишларини диверсификация қилиш ва жаҳон бозорларига чиқиш борасида кенг имкониятлар яратмоқда. 2009 йилда ишга тушган ва тобора кенгайиб бораётган Туркманистон — Ўзбекистон — Қозғистон — Хитой газ қувури бунинг ёрқин мисолидир.

Музокарада савдо айланмаси ҳажмини ошириш, қўшма корхоналарни кўпайтириш, тадбиркорларнинг тўғридан-тўғри ҳамкорлигини ривожлантириш масалалари ҳам муҳокама қилинди.

Ўзбек ва туркман халқларининг тарихи ва маданияти муштарақ, урф-одат ва аънаналари ўхшаш. Аждодларимизнинг илмий-ижодий мероси халқларимизнинг умумий мулкига айланган. Бу яқинлик маданий-гуманитар соҳадаги ҳамкорлик ривожига мустаҳкам асос бўлмоқда. Маданият соҳасида 2014-2016 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик дастури доирасида икки мамлакат спортчилари, маданият ва санъат намояндalари Ўзбекистон ва Туркманистонда ўтказиладиган турли концертлар, фестивал ва кўргазмалар, спорт мусобақаларида фаол иштирок этмоқда.

Илм-фан соҳасидаги ҳамкорлик ҳам юксалмоқда. Олимларимиз биргаликда қишлоқ хўжалиги, нефть кимёси ва бошқа соҳаларда изланишлар олиб бормоқда.

Мамлакатларимиз сайёҳлик соҳасида ҳам улкан имкониятларга эга. "Буюк ипак йўли" лойиҳаси доирасида ўзаро боғланган саёҳатлар ташкил этилмоқда. Сентябрь ойида Туркманистон шаҳрида ўтказилган "Сайёҳлик ва саёҳат" халқаро кўргазмаси ва конференцияси-

да мамлакатимиз вакиллари иштирок этди. Куни кеча пойтахтимизда бўлиб ўтган "Ипак йўлида туризм" XXI Тошкент халқаро сайёҳлик ярмаркасида Туркманистон фирма ва компаниялари ўзбекистонлик ҳамкасблари билан бу борадаги алоқаларни кенгайтириш, биргаликда саёҳатлар ташкил этиш бўйича келишувларга эришди.

Музокаралар якунида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ва Туркманистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов Қўшма баёнотни имзолادилар. Икки мамлакат ҳуқуматлари, вазирлик ва идоралари ўртасида иқтисодиёт, транспорт, боғхона, туризм, фан-техника, соғлиқни сақлаш ва спорт соҳаларидаги алоқаларни изчил ривожлантиришга доир қатор ҳужжатлар имзоланди.

Оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувда Президентлар ушбу ташриф ўзаро ҳурмат, ишонч ва манфаатдорликка асосланган олий даражадаги самарали мулоқотнинг давоми бўлганини, икки томонлама муносабатларнинг долзарб масалаларини муҳокама этиш, минтақавий ва халқаро аҳамиятга молик муаммолар юзасидан фикр алмашиш учун қулай фурсат яратганини таъкидладилар. Музокаралар очиқлик, ўзаро англашув ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтгани, имзоланган ҳужжатлар Ўзбекистон ва Туркманистон халқлари манфаатлари йўлидаги серқирра ва дўстона муносабатларни янада ривожлантиришга хизмат қилиши қайд этилди.

Куннинг иккинчи ярмида Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов ва Туркманистон Президенти Гурбангули Бердимухамедов Мустақиллик майдонида ташриф буюрдилар. Олий мартабали меҳмон хурриятимиз, порлоқ истиқболимиз ва эзгу ниятларимиз рамзи бўлган Мустақиллик ва эзгулик монументи пойига гул қўйди. Гурбангули Бердимухамедов бу майдондаги доимий яшиллик ва мўътадиллик Ўзбекистондаги тинчлик ва фаровонлик, бутун мамлакатда амалга оширилаётган бунёдкорликдан дарак беришини таъкидлади. Туркманистон Президенти Хотира майдони билан ҳам танишди.

Икки давлат раҳбарлари "Бунёдкор" стадионини бориб кўрдилар. Ушбу мажмуанинг кўрку салобати, меъморий ечими, спортчилар ва томошалар учун яратилган замонавий шарт-шароитлар олий мартабали меҳмонда катта таассурот қолдирди.

Президентлар пойтахтимизда бунёд этилган "Минор" масжидга ташриф буюрди. Гурбангули Бердимухамедов масжид миллий ва замонавий архитектура аънаналарини ўзида мужассам этганини таъкидлади.

Шу билан Туркманистон Президенти Гурбангули Бердимухамедовнинг Ўзбекистонга расмий ташрифи ниҳоясига этди. Дўстона руҳда ўтган ташриф якунида мамлакатларимизнинг вақт синовидан ўтган ва изчил ривожланиб бораётган ҳамкорлигига янги суръат бахш этади.

Анвар САМАДОВ,
ЎЗА мухбири

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ ПЛЕНУМИНИНГ

Қ А Р О Р И

2015 йил 18 сентябрь № 14 Тошкент шаҳри

Шахсни ғайрихуқуқий тартибда психиатрия стационарига ҳамда сил касаллигига қарши кураш муассасасининг ихтисослаштирилган бўлимига ётқизиш ёки унинг ушбу муассасаларда ётиши муддатини узайтириш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича суд амалиёти ҳақида

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 40-моддасига мувофиқ, ҳар бир инсон малакали тиббий хизматдан фойдаланиш ҳуқуқига эга.

Психиатрия ёрдами руҳий ҳолати бузилган шахсларнинг руҳий соғлигини 2000 йил 31 августдаги "Психиатрия ёрдами тўғрисида" ги Ўзбекистон Республикаси қонуни ва бошқа қонун ҳужжатларида белгиланган асослар ва тартибда текширувдан ўтказишни, уларни профилактика қилишни, уларга тахшис қўйиш, уларни даволаш, парваришлаш ва тиббий-ижтимоий жиҳатдан тиклашни ўз ичига олади.

(Давоми иккинчи бетда)

Yangi qonun mohiyati

Жазонинг одиллиги, жавобгарликнинг муқаррарлиги

янги қонун ана шу тамойилларни тўлақонли таъминлашга қаратилган

Мамлакатимизда барча соҳаларда бўлгани каби қонунчилик ва суд-ҳуқуқ тизимидаги ислохотлар ҳам бошқича-бошқича ва узвийлик билан амалга оширилиб келинмоқда. Шунини алоҳида таъкидлаш жонзори, мазкур соҳадаги қонунчилигимиз ҳам миллий менталитетимиз, ҳам умумэтироф этилган халқаро принцип ва нормаларга мос равишда такомиллашиб бораётгани, энг асосийси, шахс ҳуқуқ ва эркинликларини самарали ҳимоя қилишга қаратилгани билан эътиборга моликдир.

Бу ҳақда сўз борганда, ўлим жазосининг бекор қилингани, жиноий жазоларнинг либераллаштирилгани, ярашилганлиги муносабати билан жиноий жавобгарликдан озод қилиш, шунингдек, "Хабеас корпус" институтларининг жорий қилингани соҳадаги ислохотларнинг ёрқин мисоли сифатида қайд этиб ўтиш жоиз.

(Давоми учинчи бетда)

Qonun ijodkorligi

Замонавий корпоратив бошқарув

бу борадаги ҳуқуқий асослар янада такомиллаштирилмоқда

Бугунги кунда акциядорлик жамиятлари фаолияти самарадорлигини тубдан ошириш, ушбу субъектларга тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш —

мамлакатимизда изчиллик билан олиб борилаётган тадрижий ислохотларнинг энг муҳим талабларидан ҳисобланади. Бу, ўз навбатида, мазкур тизимга замонавий корпоратив бошқарув услубларини кенг жорий қилишни тақозо этади.

Президентимизнинг шу йил 24 апрелда қабул қилинган "Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида" ги Фармонида бу борадаги вазифалар белгилаб берилгани алоҳида аҳамиятга моликдир. Айни вақтда мазкур Фармон ижросига катта эътибор қаратилмоқда. Бунда соҳага оид амалдаги қонунларни ушбу Фармон талабларига мослаштириш масаласи айниқса, муҳим ўринга эга.

(Давоми учинчи бетда)

(Давоми. Бошланиши биринчи бетда)

Шу маънода 2015 йил 11 августдан кучга кирган "Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонуннинг 4, 5 ҳамда 8-моддаларида озодликни чеклаш тарихидаги янги жиной жазо турини киритишга ҳамда уни тайинлаш ва ижро этиш тартиби ва шартларига доир нормалар белгиланган диққатга моликдир. Ушбу қонунда амалдаги Жиноят, Жиноят-процессуал ва Жиноят-иқроия кодексларига тегишли қўшимчалар киритиш назарда тутилган.

Айтиш керакки, қонуннинг 4-моддасига мувофиқ, Жиноят кодекси янги, "Озодликни чеклаш" номли 481-маънода билан тўлдирилди. Унга ўра, озодликни чеклаш суд томонидан маҳкумга нисбатан яшаш жойини у ёки бу сабаб билан тарк этишни бутунлай тақиқлашдан ёки сутганинг муайян вақтида яшаш жойидан чиқшни чеклашдан иборат. Озодликни чеклаш олти ойдан беш йилгача муддатга тайинланади ҳамда суд томонидан белгиланадиган органлар назорати остида ўталади. Озодликни чеклаш, уни маҳкумнинг яшаш жойида ўташ шартлари содир этилган қилмишнинг хусусияти ва суд чиқарган қарорни ижро

этишдан бўйин товланинг олдини олиш ҳисобга олинган ҳолда суд томонидан белгиланади.

Шунингдек, қўлланилаётган таққининг (чеклашнинг) хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда, суд маҳкумнинг зиммасига қуйидаги қўшимча тақиқларни (чеклаш-

маъмурий ҳудуддан ташқарига чиқмаслик; муайян шахслар билан алоқа ўрнатмаслик; алоқа воситаларидан, шу жумладан, интернетдан фойдаланмаслик; алкоғолли ичимликлар истеъмол қилмаслик.

катий ўтган, етказилган моддий ва маънавий зарарнинг ўрнини қоплаган бўлса, суд маҳкумга нисбатан илгари тайинланган тақиқларни (чеклашларни) тўлиқ ёки қисман бекор қилади.

Бу меъёрнинг яна бир муҳим томони шундан иборатки, агарда маҳкум озодликни чеклаш тарихидаги жазони ўташдан қасддан бўйин товланган, шунингдек, суд томонидан ўз зиммасига юкланган мажбуриятларни бажармаган тақдирда, суд озодликни чеклаш жазосининг ўталмай қолган муддатини бошқа турдаги жазо билан алмаштириши мумкин. Жазони ўташдан бўйин товланган вақти ўталган жазо муддати қўшиб ҳисобланмайди.

Хулоса қилиб айтганда, озодликни чеклаш тарихидаги янги жиной жазо турининг амалиётга жорий қилиниши жазонинг одиллиги ҳамда жавобгарликнинг муқаррарлиги принципларини таъминлашга, озодликдан маҳрум қилиш жойларидаги шахслар миқдори камайишига, халқаро стандартларни янада имплементация қилинишига, энг муҳими, оилавий алоқаларнинг сақлаб қолиниши ва маҳкумларнинг ижтимоий мослашувига шариоит яратилишига хизмат қилади.

Мухтабар ҲУСАНОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати

Yangi qonun mohiyati

Жазонинг одиллиги, жавобгарликнинг муқаррарлиги

янги қонун ана шу тамойилларни тўлақонли таъминлашга қаратилган

ларни) юклаши мумкин: муайян жойларга бормаслик; оммавий ва бошқа тадбирлар ўтказишда иштирок этмаслик; муайян фаолият билан шуғullanмаслик; муайян буюмларга эга бўлмаслик ёки уларни ўзида сақламаслик; транспорт воситасини бошқармаслик; маҳкумларни назорат қилувчи органнинг розилигисиз яшаш жойини, иш ва (ёки) ўқиш жойини ўзгартирмаслик, тегишли

Суд озодликни чеклашга ҳукм қилинган шахснинг зиммасига ўзи етказган моддий ва маънавий зарарнинг ўрнини қоплаш, ишга ёки ўқишга жойлашиш мажбуриятларини, шунингдек, унинг тузалишига кўмаклашувчи бошқа мажбуриятларни юклаши мумкин.

Мазкур меъёрнинг муҳим хусусияти шундаки, унга кўра, агар озодликни чеклашга ҳукм қилинган шахс жазони ўташ даврида ўзининг жиной қилмишларини англаб етган, тузалиш йўлига

Мамлакатимиз барча жабҳаларда улкан ютуқларга эришяётганини бугун нафақат юртдошларимиз, айни чоғда халқаро ҳамжамият ҳам эътироф этмоқда. Фуқароларнинг қонун олдида тенглиги, жамиятда инсон ҳуқуқи ва манфаатлари устуворлиги тўлиқ таъминланаётгани ана шундай ютуқларимиз сирасидандир. Ҳар бир шахснинг жамият ҳуқуқлари, жумладан, мурожаат қилиш ҳуқуқи ва қафолатлари қонунчилигимизда мустақкамлаб қўйилгани бу борада муҳим аҳамият касб этмоқда.

Mezon

Фуқаролар мурожаати — қонун ҳимоясида

ҳуқуқ ва эркинлигини таъминлашнинг таъсирчан ва самарали ҳуқуқий негизи яратилди, бу борадаги мавжуд бўшлиқ эса тўла барҳам топди.

Қонуннинг устувор жиҳатларидан бири — жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатларини кўриб чиқиш билан боғлиқ ижтимоий муносабатлар, шу юзадан қонун бузилиши ҳолатлари учун жавобгарлик чоралари, давлат органлари, мансабдор шахсларга мурожаат қилиш тартибини янада такомиллаштириш мақсадларини кўзлагандир. Қонунга кўра, мурожаат қилиш ҳуқуқи жисмоний ва юридик шахсларга бирдай ва тенг ваколатлар асосида берилди ва у ихтиёрий тарзда амалга оширилади. Ҳеч ким бирон-бир мурожаатни ҳимоя қилишга ёхуд унга қарши қаратилган ҳаракатларда иштирок этишга мажбур қилиниши мумкин эмас.

Ушбу ҳуқуқнинг амалга оширилиши бошқа жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқи ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларига, шунингдек, жамият ва давлат манфаатларига дахл қилмаслиги керак. Қонунга мувофиқ хорижий давлатларнинг жисмоний ва юридик шахслари, фуқаролиги бўлмаган шахслар ҳам Ўзбекистон Республикаси давлат органларига мурожаат қилишга ҳақлидирлар.

Мазкур қонун муқаддам амалда бўлган қонундан бир қатор фарқли жиҳатлари билан ажралиб тура-

ди. Чунотки, эндиликда мурожаат қилувчи ўз сўровини тегишли органга ахборот-коммуникация технологиялари воситаларидан фойдаланган ҳолда ҳам ҳавола этиши мумкин. Бунда муаллифнинг мурожаати электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ва уни идентификация қилиш имкониятини берадиган бошқа рекузитларга эга бўлган электрон ҳужжат шаклида бўлиши талаб этилади.

Жисмоний ва юридик шахслар ҳамда уларнинг вакилларини қабул қилиш тартиби ҳам бирмунча ўзгарди. Яъни жисмоний ва юридик шахслар ҳамда уларнинг вакилларини қабул қилиш жадваллари, уни ўтказиш вақти, жойи ва қабулга олдиндан ёзилади. Ҳеч ким бирон-бир мурожаатни ҳимоя қилишга ёхуд унга қарши қаратилган ҳаракатларда иштирок этишга мажбур қилиниши мумкин эмас.

Ушбу ҳуқуқнинг амалга оширилиши бошқа жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқи ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларига, шунингдек, жамият ва давлат манфаатларига дахл қилмаслиги керак. Қонунга мувофиқ хорижий давлатларнинг жисмоний ва юридик шахслари, фуқаролиги бўлмаган шахслар ҳам Ўзбекистон Республикаси давлат органларига мурожаат қилишга ҳақлидирлар.

Мазкур қонун муқаддам амалда бўлган қонундан бир қатор фарқли жиҳатлари билан ажралиб тура-

ди. Чунотки, эндиликда мурожаат қилувчи ўз сўровини тегишли органга ахборот-коммуникация технологиялари воситаларидан фойдаланган ҳолда ҳам ҳавола этиши мумкин. Бунда муаллифнинг мурожаати электрон рақамли имзо билан тасдиқланган ва уни идентификация қилиш имкониятини берадиган бошқа рекузитларга эга бўлган электрон ҳужжат шаклида бўлиши талаб этилади.

Жорий этилган тартибга биноан агар ахборот давлат сирини ёки қонун билан қўриқланадиган бошқа сирни ташкил қилувчи маълумотларни ўз ичига олган бўлмаса, жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларига, жамият ва давлат манфаатларига зарар етказмаса, давлат органлари, уларнинг мансабдор шахслари ўзларидан сўраётган ахборотни ўн кун ичида тақдим этишлари шарт.

Айни пайтда фуқаролар ва юридик шахслар ўз мурожаатларини улар кўриб чиқилаётган жараёнда қайтариб олишлари мумкин. Аммо мурожаатни қайтариб олиш ҳақидаги ариза давлат органлари томонидан қонун бузилишларини аниқлаш ва бартараф этиш бўйича чоралар кўрилишини истисно қилмаслиги керак.

Мурожаат ҳар қандай ҳолатда ҳам атрофлича ўрганиб чиқилиши даркор. Мурожаат қилувчи шахсларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний

манфаатлари, шунингдек, жамият ва давлат манфаатлари бузилишини келтириб чиқарувчи сабабларни аниқлаш ва бартараф қилиш учун йилига камида бир марта умумлаштириш тадбири ўтказилади. Қонун матнига жо этилган бу сингари янги қонунлар замон талаби, тараққиётимизнинг жадал одимларига ҳамоҳанг тарзда юзага келганлигини алоҳида таъкидлаш жоиз.

Шунингдек, қонун талабига мувофиқ, давлат органлари мурожаатларни кўриб чиқишда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва амалдаги қонунларга тўла риоя этишлари зарур. Бунда мурожаатларнинг ҳолис ва белгиланган муддатларда кўриб чиқиш чора-тадбирларини ишга солиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг бузилган ҳуқуқлари ҳамда эркинликларини тиклаш, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги ваколатларидан самарали фойдаланиш тақозо этилади.

Мурожаатлар қандай шаклда, яъни ёзма, оғзаки ёки электрон тарзда эканидан қатъи назар, барчаси бир хил аҳамият касб этади ва бирдай муносабатда бўлиши талаб қилади. Мурожаат қилувчилар эса, аризани қабул қилиш ва кўриб чиқиш қонунга зид равишда рад қилинганлиги юзасидан бўйсунув тартибда юқори турувчи орган ёки бевосита судга мурожаат қилиш ҳуқуқидан фойдаланади.

(Давоми тўртинчи бетда)

Xabar

Истеъмомчилар ҳуқуқи изчил таъминланмоқда

Президентимиз Ислам Каримов таъкидлаганидек, бугунги кунда жамоатчилик ва фуқаролик назорати институти жамиятнинг давлат билан ўзаро самарали алоқасини таъминлаш, одамларнинг кайфиятини, мамлакатда кечяётган ўзгаришларга муносабатини аниқлашнинг муҳим воситаларидан бирига айланмоқда.

Дарҳақиқат, мазкур институтлар жамиятда демократик қадриятлар, инсон ҳуқуқи ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш йўлида изчил чора-тадбирларни амалга

оширмоқда. Истеъмомчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бора-бора ҳам жамоат ташкилотларининг ўрни ва роли кучайиб бораётир. Ўзбекистон Миллий матбуот

марказида "Юксак ҳуқуқий маданият ва фуқаролик жамияти" маъносига ўтказилган матбуот анжуманида бу борада амалга ошириляётган ишлар таҳлил этилди. Ўзбекистон Истеъмомчилар

ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятлари федерацияси томонидан ташкил этилган тадбирда Марказий банк, Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Давлат солиқ қўмитаси, Фуқаролик жамияти шаклланишини мониторинг қилиш мустақил институти, Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси вакиллари ҳамда оммавий ахборот воситалари ходимлари иштирок этди.

Тадбирда мамлакатимизда нодавлат нотижорат ташкилотларининг эркин фаолият юритиши учун пухта қонунчилик базаси яратилгани алоҳида таъкидланди. **(Давоми тўртинчи бетда)**

Qonun ijodkorligi

Замонавий корпоратив бошқарув

бу борадаги ҳуқуқий асослар янада такомиллаштирилмоқда

(Давоми. Бошланиши биринчи бетда)

Бу ҳақда сўз борганда, Фармонда белгилаб берилган асосий мақсад вазибалардан келиб чиқиб, шунингдек, халқаро тажрибани чуқур таҳлил қилган ҳолда, "Акциядорлик жамиятларида замонавий корпоратив бошқарув услублари жорий этилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси тайёрланганини таъкидлаш лозим. Мазкур қонун лойиҳасида замонавий корпоратив бошқарув услубларини жорий этиш, акциядорлик жамиятларига хорижий инвестицияларни жалб қилиш йўналишида кенг қулайликлар яратишнинг замонавий ҳуқуқий асослари белгиланган.

Ушбу лойиҳада, жумладан, "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида", "Бухгалтерия ҳисоби тўғрисида", "Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида", "Тадбиркорлик фаолияти эркинлигининг қафолатлари тўғрисида", "Суғурта фаолияти тўғрисида"ги қонунлар ҳамда Солиқ кодексига бир қатор ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тақлиф этилмоқда.

Акциядорлик жамияти ижро органининг раҳбарини тайинлаш тўғрисидаги қарор, Президентимиз Фармонида кўрсатилганидек, хорижий менежерлар ҳам иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида қабул қилиниши керак. Шунингдек, келгусида барча акциядорлик жамиятлари йиллик молиявий ҳисоботини нашр этиши ва Халқаро аудит стандартлари ҳамда Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ таъкидлаш жоиз.

Ана шу талаблардан келиб чиқиб, "Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида"ги қонунга тегишли ўзгартиш киритилмоқда. Яъни қонуннинг тегишли моддаларини жамият ижро директори яки бошқарув аъзоларини тайинлаш хорижий мутахассислар ҳам иштирок этиши мумкин бўлган танлов асосида амалга оширилиши, шунингдек, жамиятнинг йиллик молиявий ҳисоботини Халқаро молиявий ҳисобот стандартларига мувофиқ тузиш ва Халқаро аудит стандартларига мувофиқ таъкидлаш жоиз.

Маълумки, Фармонда акциядорлик ва бошқа ҳўжалик жамиятлари номларида, уларнинг устав капиталидаги давлат улушидан қатъи назар, "давлат" сўзидан фойдаланишига йўл қўйилмаслиги талаби илгари сурилган. Шу асосда "Йўл ҳаракати хавфсизлиги тўғрисида"ги қонуннинг йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш соҳасидаги

давлат бошқаруви ҳамда автомобиль йўлларини куриш ва фойдаланиш бўйича компаниянинг бу соҳадаги ваколатлари билан боғлиқ моддаларига, "Суғурта фаолияти тўғрисида"ги қонуннинг "Махсус ваколатли давлат органи" номли ҳамда Солиқ кодексининг ҳўжалик судларига давлат бошқаруви тўлашдан озод қилиш ҳақидаги моддаларига акциядорлик ва бошқа ҳўжалик жамиятлари номлари билан боғлиқ тегишли тахририй ўзгаришлар киритилмоқда.

Бундан ташқари Фармонда акциядорлик жамиятлари бошқаруви хорижий сифатида четдан жалб қилинган хорижий мутахассисларга ва улар сармоя киритган акциядорлик жамиятлари учун тегишли шарт-шароит, имтиёз ва энгилликлар яратиш назарда тутилган.

Шундан келиб чиқиб, янги тайёрланган қонун лойиҳасида акциядорлик жамиятларини бошқарув ходими сифатида жалб қилинган чет эллик мутахассиснинг меҳнатига ҳақ тўлаш фондидан ягона ижтимоий тўлов тўлашдан озод қилиш, бошқарув ходими сифатида четдан жалб қилинган хорижий мутахассисни, шу фаолиятдан олган даромадларини даромад солиғи, шунингдек, фуқароларнинг Молия вазирлиги ҳўзуридаги Бюджетдан ташқари пенсия жамғармасига тўланадиган мажбурий суғурта бадалларидан озод этувчи нормалар мавжуд.

Бундай ўзгаришлар Солиқ кодексининг жисмоний шахсларнинг солиқ солинмайдиган даромадлари ҳамда имтиёзлар ҳақидаги моддаларидан ўз ифодасини топмоқда.

Шу билан бирга, Фармон билан тасдиқланган Корпоратив бошқарув тизимини тубдан такомиллаштириш бўйича чора-тадбирлар дастури талабларни қонун лойиҳасида тўла инобатга олинганини қайд этиш мақсадига мувофиқдир.

Хусусан, Солиқ кодексининг судларда давлат божини ундиришнинг ўзига хос хусусиятлари билан боғлиқ моддасини акциядорлар ҳўжалик судига акциядорлик жамиятлари фаолиятдан келиб чиқадиган низолар бўйича уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари бузилгани тўғрисида даъво аризаси билан мурожаат қилганда, уларга давлат божини тўлаш муддати узайтирилиши ва келгусида бу бож айбдор томонидан ундирилиши қонидаси билан тўлдириш тақлиф этилмоқда.

Умуман олганда, ушбу қонун лойиҳасининг қабул қилиниши юқорида ном қайд этилган Фармон ижросини талаб даражасида ижро этилишида кўлай шароитлар яратишни таъминлашда муҳим ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилади.

Абдигани УМИРОВ,
Элдор ТУЛЯКОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари

Давоми. Бошланиш учинчи бетда

Мурожаат этиш ҳуқуқидан фойдаланилаётганда жисмоний шахснинг жинси, irqи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий маъқега, юридик шахсларнинг эса, мулк шакли, жойлашган ери (почта манзили), ташкилий ҳуқуқий шакллари ва бошқа

ларга жавоб бермаган тақдирда кўриб чиқилмайди.

Мурожаат давлат органи томонидан кўриб чиқилаётганда жисмоний ва юридик шахс уни кўришнинг бориши ҳақида ахборот олиш, важларини баён этиш ва тушунтиришлар бериш, мурожаатни текшириш материаллари ҳамда мурожаатни кўриб чиқиш натижалари билан танишиш, кўшимча ма-

тириши зарур. Мурожаатни кўриб чиққан давлат органи, унинг мансабдор ёки бошқа ваколатли шахслари мурожаатни кўриб чиқиш натижалари юзасидан қабул қилинган қарорнинг ижросини назорат қилиши, шунингдек, агар жисмоний ёки юридик шахсга унинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатлари бузилиши натижасида моддий

Xabar

Истеъмолчилар ҳуқуқи изчил таъминланмоқда

(Давоми. Бошланиш учинчи бетда)

Ҳозир юртимизда саккиз мингдан ортиқ нодавлат но-тижорат ташкилоти фаолият юритмоқда. Уларнинг асосий қисми фуқароларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқлари ҳимояси, аёллар ва ёшлар муаммоларини ҳал қилиш билан шуғулланмоқда.

— Истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш жамиятларни федерациясининг 14 та худудий бирлашмаси, 193 та туман ва шаҳар жамияти, таъкилотларда ҳамда ўқув муассасаларида таянч гуруҳлар фаолият юритмоқда, — дейди федерация бўлим бошлиғи Умида Мансурова.

— Тизимимизда истеъмолчилар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларини кенг тарғиб қилиш билан бирга, фуқароларнинг

ижтимоий ҳаётда дуч келаётган турли муаммоларини ҳал қилиш алоҳида эътиборда. 2015 йилнинг ўтган даврида 5,4 мингдан ортиқ мурожаат тушган бўлса, унинг 92 фоизга яқини ижобий ечим топди, яъни 1,7 миллиард сўмга яқин маблағ истеъмолчилар фойдасига ҳал этилди.

Федерация тизимида 1091 рақамли "ишонч телефони" ташкил этилгани аҳолига яратилган яна бир қулайлик бўлди. Эндиликда мамлакатимизнинг исталган бурчагидан туриб транспорт, коммунал, тиббиёт, алоқа, савдо каби соҳалардаги долзарб масалалар бўйича мурожаат қилинса, мутахассислар томонидан истеъмолчи манфаати ҳимояси оид чоралар кўрилади.

Матбуот анжуманида журналистларни қизиқтирган саволларга жавоб қайтарилиди. **Муаттархон РЎЙБОЕВА**

Garoyib olam

Жонзотлар оламида асаларичалик тиришқоқ ва меҳнатсеварини топиш мушкул. Уясида амалга ошираётган гоят нозик ва шу баробар ўта пишиқ меъморий ишларни бошқа ҳашаротлар сира тақорлай олмайд.

Биз билган ва билмаган дунё АСАЛАРИ МЎЪЖИЗАСИ

Бу соҳани ўрганадиган апиология фанининг аниқлашича, асаларининг 20 минг, бошқа ариларнинг 10 мингдан ортиқ тури мавжуд экан. Улар Антарктидадан бошқа барча қитъаларда яшайди. Асалари нектар ва гулчанг йиғишга мослашган, нектар асосий қувватлантирувчи, гулчанг эса, оқсил ва бошқа озиқ моддалар учун манба ҳисобланади.

Асалари ишлаб чиқарадиган мумнинг икки хил аҳамияти бор: қатламли мум намгарчиликдан ҳимоя қилса, қурилишга мўлжалланган иккинчи тури уя қуриш, асал, чанг сақлаш, насл қолдиришга хизмат қилади. Мумдан улар асал сақлаш учун ўзига хос олти бурчакли "хужра", чанг асраш учун омбор ҳамда насл қолдириш учун "бешик"лар ясашади. Уларнинг асаларилар қисми каттароқ бўлиб, унда ишчи асаларилар яшайди, асал ва гулчанг ҳам шу ерда тўпланади.

Уларнинг бўлимлари олти ва уч қиррали тагликлардан иборат бўлади. Уларнинг ҳужралари асосан горизонтал бўлса-да, тепага қараб эгилиб боради. Асаларилар ҳаётини узоқ ўрганган Ч.Дарвин ушбу мўъжизавий қурилишни кўрган онгли инсон ҳайратланмай иложи йўқ, деган эди. Кўп атоқли математиклар асаларилар амалда икки жуда оғир вази-фани бажаришлари ақирор бўлишига: имкон қадар мавжуд ҳужраларга кўп асал жойлаштириши, уни қуришга кетадиган қимматбахо мумни қамроқ ишлатишга бор кучлари билан интилишлари. Улар тоза мум, мум аралашмаси, асал ва сувдан ясалди. Янги уя оқ рангда бўлиб, деварли юз фоиз мумдан тикланади. Мазкур бошпаналар вақт ўтиши билан тўқсариқ, сўнг кўнғир, ниҳоят, қоп-қора тусга қиради. Сариқ уя таркибида 75, кўнғирда — 60, қорасида — 40 фоиз мум бўлади. Қорайиб, асалдан холи бўлган мум охири ялтироқ қатламга айланади, бу олий нав қурилиш ашёси ҳисобланади. Асаларилар ундан жуда усталик билан фойдаланиб, бошпана, омбор ва "ниҳоҳ уй"лари қуришади.

Нихоҳ уйлари бўлиши хужраларда ота-онандан қолган насл — личинка ва ғумбақлар қолади. Асаларилар навбатдаги авлодлар учун ҳужраларни тозалаш, чиқариш, бироқ буни тўла-тўқис амалга оширолмайдилар, сабаби вақт ўтиши билан уялар қораяди, кичради ва ҳаёт кечириш имкони камаяди. Бундан ташқари уч йилдан сўнг уларнинг мум деворлари заифлашади, зарар етказувчи ҳашаротлар пайдо бўлади. Шунинг учун вақт-соати билан эски уяларни алмаштиришга тўғри келади.

Асаларининг қизиқ фазилатлари бор. Масалан, асаларичи одатдагида тўтун тарқатганида асаларилар ўзлари тўпланган асал захираларига ёпишишади. Гўёки кейинги ҳаёт ва авлодлари учун уни ёнгиндан ҳимоя қилдилар.

Бир қошиқ асал олиш учун 200 та асалари кун давомида нектар йиғиши керак. Яна шунча асалари уяда нектар қабул қилиб, бир гуруҳ асалари нектар таркибидан ортиқча сув буғла-ни кетмаслиги учун уяни шамоллатиш билан машғул бўлади. 75 хужрада асал жойлаш-

тириш учун бор-йўғи 1 грамм мум кифоя қилади.

Агар асалари ҳосилдор маконни учратиб қолса, айлана мумом қилиб ўйинга тушади. Бу ҳаракат унинг хурсандлиги ва шерикларини оғохлантирмоқчи эканини билдиради.

Бир килограмм асал олиш учун асаларилар 4 500 марта учишлари ва нектар олиш учун 6-10 миллион гулга кўнишлари керак. Энг кучли асалари оиласи бир кунда 5-10 килограмм ҳосил тўплаши мумкин.

Асалари ўз "уйи"дан 8 километр узоққа учиб, тагин адашмай топиб кела олади.

50-60 мингтадан иборат асалари галаси ўз жигилдо-нида 2-3 килограмм асални олиб юради. Мазкур захира 8 кеча-кундузга кифоя қилади.

Асалари бир мавсумда 55 килограммгача гулчанг йиғиши мумкин.

Энг кўп хирмон уювчи асаларилар Сибирдадир. Уларнинг бир оиласи мавсумда 420 килограммгача асал йиғиб олади.

Бу жонзотларнинг ҳаммаси ҳам асал йиғадими? Йўқ, билмасангиз билиб олинг: оиланинг 40-50 фоизи нектар йиғиш билан шуғулланади, холос. Қолганлар аксарият уй юмушлари: янги иморат қуриш, нектарларни қайта ишлаб асалга айлантириш билан банд бўлади.

Асалари "пахлавон" жонзотлар сирасига қиради. У ўзидан 320 баробар оғирроқ юкни таший олади.

Ҳайратланарли даражадаги геометрик аниқ шаклдаги асалари хужраси яна ҳайратланарли тарздаги кам қурилиш ашёси — атиги 1,3 грамм мумдан иборат бўлади, қизиғи, бу иморат ўта чидамли ва яшаш учун жуда қулай ҳисобланади.

Бундан тўрт минг йил аввал асал Ҳиндистонда асосий дароволаш воситаси сифатида дунёга келган. Ҳозир ҳам унинг нобё аҳамияти йўқолгани йўқ. Унинг таркибида мис, темир, кремний, кальций, хлор, натрий, фосфор, алюмин, мағний моддалари бор. Асалдаги бир қатор минерал тузаларнинг одам қонида ҳам мавжудлиги ҳайрон қоларли ҳодисадир. Масалан, исмалоқ таркибидagi C витаминининг 50 фоизи бир сутка давомида чиқиб кетади.

Швейцариядаги санаторийларда камқон ва озгин болаларни асал билан дароволашди, чунки у қондаги гемоглобин микдорини тез оширувчи энг қулай восита ҳисобланади. Американинг гигиена институтига ҳам болалар ва аёллар қувватини оширувчи ягона дори асал қўшилган сут қилиб белгиланган.

Бошқа жуда кўп хасталикларнинг профилактикаси учун асал кони фойда эканлиги ҳам кўпчиликка маълум.

Интернет маълумотлари асосида Оловиддин Собир ўғли тайёрлади.

Mezon

Фуқаролар мурожаати — қонун ҳимоясида

ҳолатларга қараб камситишга йўл қўйилмайди.

Жисмоний шахснинг илтимосига кўра, унинг шахсига доир бирон-бир маълумот ошкор этилмаслиги керак. Чунки қонунда мурожаатларни кўриб чиқиш чоғида аён бўлиб қолган маълумотларни ошкор қилмаслик ва уни муҳофазалаш, мурожаат қилувчининг ҳафсизлиги қаролатлари ўзининг аниқ ифодасини топган.

Шунингдек, аноним ҳамда жисмоний ва юридик шахсларнинг вакиллари орқали берилган мурожаатлар, уларнинг ваколатини тасдиқловчи ҳужжатлар мавжуд бўлмаган ва қонунда белгиланган бошқа талаб-

териаллар тақдим қилиш ёки уларни бошқа органлардан сўраб олиш тўғрисида илтимос қилиш, адвокат ёрдамидан фойдаланиш ҳуқуқига эгадир. Мурожаатни кўриб чиққан давлат органи эса, мурожаат этувчига кўриб чиқиш натижалари ҳамда қабул қилинган қарор ҳақида мурожаат кўриб чиқилганидан сўнг ёзма ёхуд электрон шаклда дарҳол хабар бериши шарт.

Мурожаат юзасидан қарор қабул қилган давлат органининг мансабдор ёки бошқа ваколатли шахси, агар жисмоний ёки юридик шахс қарорга рози бўлмаса, унинг устидан шикоят бериш тартибини тушун-

зарар ёки маънавий зиён етказилган бўлса, қонунда белгиланган тартибда моддий зарарнинг ўрнини қоплаш ёки маънавий зиённи компенсация қилиш бўйича чора-тадбирлар кўриши керак.

Мухтасар айтганда, қайд этилган қоидалар, ҳеч шубҳасиз, юртдошларимиз манфаатларига хизмат қилмоқда. Бу эса, юртимизда "Ҳамма нарса инсон учун, унинг бахт-саодати учун", деган эзгу тамойил том маънода амалда эканининг яна бир ифодасидир.

Бобир УМАРОВ,
жиноят ишлари бўйича
Хоразм вилояти
судининг раиси

Диққат, танлов!

«Йилнинг энг фаол ахборот хизмати»

Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, йирик хўжалик субъектлари, шунингдек, жамоат ташкилотларининг ахборот хизматлари ўртасида "Йилнинг энг яхши ахборот хизмати"

Танлов шартлари
Танловда иштирок этиш учун ахборот хизмати ёки матбуот марказининг жорий йилдаги фаолияти ва эришган ютуқлари ҳақида маълумот — 2015 йилнинг 1 январидан 1 декабригача давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, хўжалик субъектлари, жамоат ташкилотларининг расмий ва ахборот сайтларида, шунингдек, мамлакатнинг босма ва Интернет нашрларида чоп этилган, таърифланган фаолиятни тасдиқлайдиган манбаларга барча ҳаволаларни тақдим этган ҳолда, вазириликлар, идоралар ёки жамоат ташкилотлари, ахборот хизмати ходимининг Ф.И.Ш., ОАВда тадбирлар қайд этилган мақолаларнинг асл нусхаси тақдим этилиши керак.

Танлов олти номинация бўйича ўтказилади:
- йилнинг энг фаол ахборот хизмати;
- йилнинг энг фаол ахборот хизмати раҳбари ёки ходими;
- энг яхши давлат ҳокимияти ва бошқаруви органи расмий сайти;
- йил кашфиёти;
- маълумотларни ижтимоий тармоқларда энг яхши тақдим этганлиги учун;
- журналист наздидаги энг яхши ахборот хизмати.

Номинациялар бўйича танлов ҳужжатлари рўйхати
Йилнинг энг яхши ахборот хизмати — жорий йилда ахборот хизмати ёки ахборот хизматининг фаолияти ва ютуқларини эркин шаклда таърифлаш (булар ташаббус кўрсатилган мақолалар сони, ахборот хизмати ходимларининг исми ОАВда қайд этилиши, ташкилот нуфузини бошқариш, имижини ўзгартириш бўйича ҳаракатлари бўлиши мумкин, таърифланган фаолият ва мақолаларнинг намуналарини тасдиқлайдиган барча манбаларга ҳаволалар тақдим этилиши керак).

Йилнинг энг яхши ахборот хизмати раҳбари — жорий йилда ахборот хизмати ёки ахборот хизматининг фаолияти ва ютуқларини эркин шаклда таърифлаш (булар ташаббус кўрсатилган мақолалар сони, ахборот хизмати ходимларининг Ф.И.Ш.нинг ОАВда қайд этилиши, ташкилот нуфузини бошқариш, имижини ўзгартириш бўйича ҳаракатлар бўлиши мумкин, таърифланган фаолият ва мақолаларнинг намуналарини тасдиқлайдиган барча манбаларга ҳаволалар тақдим этилиши керак).

Энг яхши расмий сайт — давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари расмий сайтининг фаолиятини, расмий веб-сайт ва бошқа ОАВда, жумладан, электрон нашрларда чоп этилган ахборотга ҳаволалар сони, веб-сайтга қўшилган таъриф буворувчилар сони, чоп этилаётган ахборотнинг гоаяй-бадий даражаси ва контент сифати, шунингдек, расмий веб-сайтта тил версияларининг ишлашини эркин усулда таърифлаш.

Йил кашфиёти — жорий йилда йирик жамоат ташкилотлари, ННТ ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари ахборот хизмати

ижодий танловни тўлон қилади.
Танлов Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотлар ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондунинг молиявий хўмағида ўтказилади.

ҳодимлари ёки ахборот хизматининг фаолияти ва ютуқларини эркин шаклда таърифлаш (булар ташаббус кўрсатилган мақолалар сони, ахборот хизмати ходимлари Ф.И.Ш. матбуотда қайд этилиши, ташкилот нуфузини бошқариш, имижини ўзгартириш бўйича ҳаракатлар бўлиши мумкин, таърифланган фаолият ва мақолаларнинг намуналарини тасдиқлайдиган барча манбаларга ҳаволалар тақдим этилиши керак).

Маълумотларни ижтимоий тармоқларда энг яхши тақдим этиш — давлат ҳокимияти ва бошқаруви органи расмий саҳифасининг ижтимоий тармоқлардаги фаолияти, рўйхатдан ўтганларнинг сони, фойдаланувчиларнинг умумий қамрови, расмий саҳифа ва Интернет-ОАВда чоп этилган ахборотга ҳаволалар сони, расмий саҳифада тақдим этилган материалларга репостлар сони, ахборотни ижтимоий тармоқларда жойлаштириш тэзлиги, ижтимоий тармоқларда фойдаланувчилар билан мулоқот самарадорлигини эркин шаклда таърифлаш.

Журналист наздидаги энг яхши ахборот хизмати — давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари ахборот хизматининг оммавий ахборот воситалари вакиллари билан ўзаро ҳамкорлиги механизмлари, масс-медиа вакиллари учун ўтказиладиган тадбирлар сони ва уларнинг иштирок этиш даражаси, шаклланган журналистлар пулининг мавжудлиги, журналистлар учун махсус мавзуга доир танловларнинг ўтказилиши, тадбирлар доирасида тақдим этиладиган тарқатма материалнинг сифати, онлайн режимида ташкилот фаолияти ҳақидаги дайджестларнинг доимий равишда юритилишини эркин шаклда таърифлаш.

Танловда иштирок этиш учун ариза юридик шахс раҳбари — танлов иштирокчиси томонидан имзоланган ва муҳр босилган, иш жойи, касбий фаолияти ҳақида қисқача маълумот, телефон рақами, манзили ва муаллиф паспортининг нусхаси илова қилинган ҳолда тўлдирилган бланкни ташкил этади.

Танловга топширилган материаллар ўзбек, рус ёки қорақалпоқ тилида тайёрланган бўлиши ва босма, Интернет нашр ёки веб-сайт кўрсатилган ҳолда босма ҳамда электрон шаклда тақдим этилиши керак.

Фоторепортажлар асл нусха ҳолатида тақдим этилади.

Танлов голиблирига совринлар
Ғолиблар ҳар бир номинация бўйича махсус диплом ва қимматбахо совға билан тақдирланади.
Материаллар 2015 йилнинг 4 декабригача "Йилнинг энг фаол ахборот хизмати" танловига" қайди билан Тошкент шаҳар 100129, А.Навоий кўчаси, 30 уй, 2-қават, 45-хона манзили бўйича Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликлари кўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фондида юборилиши керак.

Батафсил маълумотни
244-12-51, 244-14-28 телефонлари
орқали олиш мумкин.

Халқимиз азалдан ҳалоллик, поклик, бировнинг ҳақидан ҳазар қилиш каби инсоний фазилатларни юксак қадрлаб келган. "Ҳалолнинг нони ширин", "Тўғри яшасанг — етарсан муродга, эгри яшасанг — қоларсан уятга" сингари ҳикматлар ҳам айни шу эзгу мақсадга хизмат қилади.

Jinoyatga jazo muqarrar

Баднафслик

оқибатда кишини юзшувут қилади

Бироқ ҳаётда нафс кутку-сига учиб, жинойи қилмишга қўл урадиган кимсалар ҳам учраб туради. Шулардан бири Ф.Азизов оиласи, икки фарзанднинг отаси. Бу ёғини сўрасангиз, у илгари ҳам ўз хизмат вазифасини суиистеъмол қилгани учун тегишли жинойи жавобгарликка тортилган, фақат амнистия актига биноан жазодан озод этилган эди. Аслини айтганда, бу Ф.Азизовга қилмишдан тўғри хулоса чиқариб, ҳаётда тўғри йўлни топиб олиши учун берилган имконият эди. Бироқ у ўз билганидан қолмади, яна қинғир ишларга қўл урди.

У "Ўзтемирийўловчи" очиқ акциядорлик жамиятининг Сурхондарё вилояти филиали Термиз темирийўл шохбе-катида чинта сотувчиси ла-возимида фаолият юритиб келаркан, "ўрганган кўнгил ўртанса қўямас", қабилида иш тутди.

Аниқроқ айтганда, Ф.Азизов мазкур темирийўл шохбе-кати бошлиғи Р.Рўзиев билан ўзаро жинойи тил бирик-тириб, 2014 йил феврал ойи-дан май ойига қадар чинта-ларни фуқароларга нақд пул-га сотади. Аммо ҳамтововлар тегишли ҳужжатларга бу чи-пталар пул ўтказиш ёки қайта расмийлаштириш йўли билан сотилганлиги тўғрисида сохта маълумотлар киритиб, 48 миллион 523 минг 864

сўмни ўзлаштириш ва рас-трата қилиш йўли билан та-лов-тороҳ қилишади.

Бу ҳаётда ҳар қандай кўри-нишдаги қинғирликнинг қи-йилги бугун бўлмаса, эртага, албатта, юзага қалқиб чи-қиши тайин. Зеро, нопоклик ҳеч кимга наф келтирмаган.

Орадан кўп ўтмай, ўз наф-сининг қулига айланиб қол-ган Ф.Азизовнинг ҳам кирди-корлари ошқор бўлди.

Суд жараёнида судланув-чининг қилмишларига қону-ний баҳо берилди. Яъни суд томонидан темирийўл шохбе-катида етказилган 48 милли-он 523 минг 864 сўм зарар Ф.Азизов томонидан қоплан-ганлиги инобатга олинди ва унга Жиноят кодексининг те-гишли модда ва бандларига асосан жазо тайинланди.

Хулоса ўрнида шунки ай-латиш жоизки, ҳаётда ноқону-ний қилмиш ҳеч қачон беиз кетмайди. Тўғри йўлдан юр-май, эгри йўлни ихтиёр эт-ган кимса, албатта, қилми-шига яраша жазо олади. Шундай экан, умрни эзгу амаллар билан беэза яша-ш инсонни маънавий жиҳатдан юксалтиришни ҳеч қачон унутмаслик керак.

Дилшод ЭШМАТОВ,
жиноят ишлари бўйича
Термиз шаҳар судининг
раиси
Абдунаби БОБОЁРОВ,
"Куч — адолатда" муҳбири

Куч — АДОЛАТДА
МУАССИС:
Ўзбекистон Республикаси
Олий суди

Бош муҳаррир:
Шодиқул ҲАМРОЕВ
Газета 2007 йил
23 февралда Ўзбекистон
Матбуот ва ахборот
агентлигида 0224-рақам
билан рўйхатдан ўтган.

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ:
Шоюнус ГАЗИЕВ
Светлана АРТИКОВА
Кўчкор ТОҒАЕВ
Зарифжон МИРЗАҚУЛОВ
Замира ЭСОНОВА
Холмўмин ЭДГОРОВ
Ғайрат ХИДОЯТОВ
Азиз МИРЗАЕВ
Бобомурод РАЙИМОВ

Навбатчи муҳаррир:
Сардор
ҲАМРОЕВ
Саҳифаловчи:
Шерзод
ХАЙРУЛЛАЕВ

Газета «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмаҳонасида офсет усулида босилди.
Босмаҳона манзили: Тошкент шаҳри, Булок Турон кўчаси, 41-уй.
Манзилнинг: Тошкент шаҳри, А. Қодирий кўчаси, 1-уй
Тел.: (0 371) 239-02-55, 239-02-54
E-mail: kuch-adolatda@olysuz.uz
Нашр индекси: янқа тартибда - 574, ташкилотлар учун - 575.
Буортма: Г-1022. Қоғоз бичими: А-2. Ҳажми: 2 босма табоқ.
Сотувда эркин нарҳда. Адади: 7050.
1 2 3 4
Тошпириш вақти: 20⁰⁰ Тошпирилди: 00⁰⁰